

Sygn. akt XVII AmE 37/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 sierpnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie Wydział XVII Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący: SSO Bogdan Gierzyński

Protokolant: sekretarz sądowy Ewa Naróg

po rozpoznaniu w dniu 12 sierpnia 2015 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania (...) **Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K.**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki

z dnia 31 grudnia 2013 r., znak (...)

1. oddała odwołanie,
2. zasądza od (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Bogdan Gierzyński

Sygn. akt XVII AmE 37/14

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki decyzją z dnia 31 grudnia 2013 r., znak (...) po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 1a, ust. 2, ust. 2a pkt 3, ust. 3 i ust. 6, art. 9a ust. 1a pkt 2 i ust. 8 i art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r., poz. 1059, z późn. zm.), w związku z art. 104 k.p.a. orzekł, że:

1) Przedsiębiorca: (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, z siedzibą w K., nie wywiązał się w 2012 r. z określonego wart. 9a ust. 8 ustawy - Prawo energetyczne (w brzmieniu obowiązującym do dnia 10 września 2013 r.) obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki świadectwa pochodzenia z kogeneracji, o którym mowa w art. 91 ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne wydanego dla energii elektrycznej wytworzonej w jednostkach kogeneracji znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub uiszczenia opłaty zastępczej w terminie określonym w art. 9a ust. 5 ustawy - Prawo energetyczne, obliczonej w sposób określony w art. 9a ust. 8a ustawy - Prawo energetyczne,

2) za działanie opisane w punkcie pierwszym wymierzył przedsiębiorcy: (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, z siedzibą w K., karę pieniężną w kwocie 18.824,09 zł (słownie: osiemnaście tysięcy osiemset dwadzieścia cztery

złote, dziewięć groszy) to jest w wysokości (...) % przychodu z działalności koncesjonowanej osiągniętego przez tego przedsiębiorcę w 2012 r.

Od powyższej decyzji odwołanie wniosła (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. zaskarżając ją w całości, wnosząc o uchylenie decyzji, ewentualnie o jej zmianę, w części dotyczącej wysokości kary pieniężnej poprzez jej obniżenie do poziomu 1.000 zł oraz zasądzenie na rzecz odwołującej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych.

Odwołująca podniosła, iż karze za nie uiszczenie opłat zastępczych podlega tylko taki podmiot, który takiej opłaty nie uiścił, a tym samym nie spełnił obowiązku wynikającego z art. 9a ust. 8 ustawy. Wskazała jednocześnie na dokonanie przez odwołującą uiszczenia opłaty zastępczej, co jej zdaniem spełniało ciężący na niej obowiązek, w związku z czym nie powinna zostać ukarana. Fakt, że opłata została dokonana z niewielkim opóźnieniem nie może, w jej ocenie, skutkować orzeczeniem kary pieniężnej za nie spełnienie w ogóle obowiązku. Okolicznością łagodzącą, zdaniem odwołującej, która powinna mieć wpływ na rozstrzygnięcie, był fakt rozpoczynających się w dniu 31 marca 2013 r. Świąt Wielkanocnych i zwiększonym okresem urlopowym pracowników, w tym księgowości. Opłata zaś została uiszczona po powrocie pracowników w dniu 3 kwietnia 2013 r.

Odwołująca zarzuciła, iż przy określeniu wysokości kary organ nie wziął pod uwagę treści art. 56 ust. 2a pkt 3) ustawy Prawo energetyczne, który określa minimalną karę dla podmiotu ukaranego na podstawie ust. 1 pkt 1a ustawy. Dlatego przy określaniu wysokości kary bardzo istotne znaczenie ma różnica pomiędzy opłatą zastępczą ustaloną zgodnie z przepisami, a uiszczoną opłatą. Również pod uwagę powinien być wzięty znikomy rozmiar działalności odwołującej na rynku przedsiębiorstw energetycznych. Ponadto zdaniem odwołującej, jej zachowanie nie wypełnia przesłanek winy umyślnej, a przypisać jej można jedynie nieumyślność w postępowaniu, gdyż Spółka nie miała zamiaru naruszenia obowiązku, a jedynie poprzez niezachowanie ostrożności wymaganej w danych okolicznościach, nie uiściła opłaty w terminie. Dodatkowo, przedsiębiorca nie był wcześniej karany przez Prezesa URE za niewypełnienie obowiązku określonego w art. 9a ust. 8 ustawy Prawo energetyczne.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany wniosł o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. jest Przedsiębiorcą wpisanym w dniu 7 kwietnia 2003 r. do Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS (...). **/k. 18 i nast. akt sąd./**

Prezes URE Decyzją z dnia 4 czerwca 2009 r., znak: (...), udzielił Przedsiębiorcy koncesji na obrót energią elektryczną na okres od 1 lipca 2009 r. do 30 czerwca 2019 r. W ramach prowadzonej działalności gospodarczej objętej koncesją, Przedsiębiorca dokonał sprzedaży energii elektrycznej na rzecz odbiorców końcowych. Jako przedsiębiorstwo zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej lub jej obrotem i sprzedające tę energię odbiorcom końcowym ciążył na Przedsiębiorcy obowiązek uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectwa Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki.

Przedsiębiorca dokonał w 2012 r. sprzedaży energii elektrycznej na rzecz odbiorców końcowych w ilości 1 241,273 MWh. /k. 6 akt adm./ Był zobowiązany do:

- a) uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi URE świadectwa pochodzenia z kogeneracji, o którym mowa w art. 91 ust. 1 pkt 1 ustawy - Prawo energetyczne na łączną ilość 43,444 MWh lub uiszczenia opłaty zastępczej w wysokości odpowiadającej tej ilości energii elektrycznej,
- b) uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi URE świadectwa pochodzenia z kogeneracji, o którym mowa w art. 91 ust. 1 pkt 1a ustawy - Prawo energetyczne na łączną ilość 7,447 MWh lub uiszczenia opłaty zastępczej w wysokości odpowiadającej tej ilości energii elektrycznej,

c) uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi URE świadectwa pochodzenia z kogeneracji, o którym mowa w art. 91 ust. 1 pkt 2 ustawy - Prawo energetyczne na łączną ilość 287,975 MWh lub uiszczenia opłaty zastępczej w wysokości odpowiadającej tej ilości energii elektrycznej.

Przedsiębiorca nie przedstawił Prezesowi URE do umorzenia ww. świadectw pochodzenia z kogeneracji za 2012 r.

Przedsiębiorca nie uiszczył do dnia 31 marca 2013 r. za rok 2012 wymaganej opłaty zastępczej, której wysokość określono na 14.480,08 zł.

W dniu 3 kwietnia 2013 r. Przedsiębiorca wpłacił na konto Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej kwotę 14.331,29 zł tytułem uiszczenia należnej opłaty zastępczej, a zatem kwoty niższej od wymaganej o 148,79 zł. opóźnienie wynikało z braków środków finansowych na koniec marca 2013 r. **/k. 14 akt adm./**

Wysokość przychodu Przedsiębiorcy z tytułu działalności koncesjonowanej w 2012 roku wyniosła (...) zł. /k. 24 akt adm./

Z rachunku zysków i strat sporządzonego za 2012 r. wynika, że Przedsiębiorca uzyskał przychody ogółem z działalności gospodarczej w wysokości (...) zł i poniósł stratę netto w kwocie 235 799,98 zł. **/k. 23 akt adm./**

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o dowody z dokumentów zgromadzonych w postępowaniu administracyjnym, które nie były przez żadną ze stron niniejszego postępowania kwestionowane.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył co następuje.

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że w rozpoznawanej sprawie bezsporne pozostawało, że powódka nie przedłożyła do umorzenia świadectw pochodzenia, o których mowa w art. 9 e ust. 1 lub w art. 9 o ust. 1 na łączną ilość 338,866 MWh, ani też nie uiszczyła na konto Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wymaganej opłaty zastępczej, do czego była zobowiązana na podstawie art. 9a ust. 1 P.e.

Istotą sporu w przedmiotowej sprawie była wysokość nałożonej na powoda kary pieniężnej.

W myśl przepisów ustawy – Prawo energetyczne, karze podlega ten, kto nie przestrzega obowiązku z art. 9a ust. 1 P.e. i jej wymiar określa wzór. Zgodnie natomiast z art. 56 ust. 2a pkt 1 P.e. wysokość kary pieniężnej wymierzonej w przypadku nieprzestrzegania obowiązku, o którym mowa w art. 9a ust. 1 P.e. nie może być niższa niż kwota nie uiszczona przez przedsiębiorstwo energetyczne opłaty zastępczej pomnożona przez współczynnik 1,3, co wprost wynika z art. 56 ust. 2a P.e., bowiem wysokość kary pieniężnej wymierzonej w przypadku określonym w ust. 1 pkt 1a nie może być niższa niż obliczona według wzoru:

$$KS = 1,3 \times (OZK - OZZK),$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

KS - minimalną wysokość kary pieniężnej, wyrażoną w złotych,

OZK - opłatę zastępczą, obliczoną zgodnie z art. 9a ust. 10, wyrażoną w złotych,

OZZK - uiszczoną opłatę zastępczą, wyrażoną w złotych.

Wymierzona kara pieniężna, przy uwzględnieniu ww. współczynnika wyniosła 14.480,08 zł – 0,00 X 1,3 = 18.824,09 zł, i stanowiła (...) % osiągniętego w 2012 roku przez powódkę przychodu z działalności koncesjonowanej.

Według przepisu art. 56 ust. 3 P.e. wysokość kary pieniężnej nie może przekroczyć 15% przychodu ukaranego przedsiębiorcy, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym, a jeżeli kara pieniężna związana jest z działalnością prowadzoną na podstawie koncesji, wysokość kary nie może przekroczyć 15% przychodu ukaranego przedsiębiorcy, wynikającego z działalności koncesjonowanej, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym. Brzmienie art. 56 ust. 2a P.e. ogranicza natomiast swobodę Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki w wymierzaniu kary pieniężnej i wprowadza zobiektywizowane kryteria jej minimalnego wymiaru. Z kolei według art. 56 ust. 6 P.e. ustalając wysokość kary Prezes Urzędu uwzględnia stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia oraz dotychczasowe zachowanie podmiotu i jego możliwości finansowe.

Odwołująca powoływała się na nadmierną wysokość nałożonej na nią kary pieniężnej wskazując, iż jest nieadekwatna do popełnionego naruszenia, stopnia zawinienia, społecznej szkodliwości oraz dotychczasowego zachowania się podmiotu. Biorąc dodatkowo pod uwagę okoliczności nieuiszczenia opłaty w terminie.

W ocenie Sądu nałożona kara nie jest karą nadmiernie dolegliwą i w ocenie Sądu sytuacja finansowa odwołującej pozwala na jej uiszczenia bez uszczerbku dla aktywów przedsiębiorstwa i nie będzie stanowić nadmiernego obciążenia finansowego dla dalszego wykonywania koncesjonowanej działalności gospodarczej. Sąd nie znalazł podstaw do uwzględnienia zarzutu zmierzającego do wykazania, że nałożona na powódkę kara pieniężna jest wygórowana. Należy przy tym wskazać, że nakładając karę pieniężną w powyżej określonych granicach (przy uwzględnieniu regulacji z art. 56 ust. 2a pkt 1 P.e.) Prezes Urzędu Regulacji Energetyki działa w warunkach tzw. uznania administracyjnego. Przedstawione przez powódkę argumenty nie dają podstaw do stwierdzenia, iż uznanie administracyjne zostało przekroczone w przedmiotowej sprawie. Nałożona kara pieniężna jest karą minimalną, jaką Prezes URE może nałożyć na Przedsiębiorcę.

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki nałożył na powódkę karę o wartości (...) % przychodu powoda wynikającego z działalności koncesjonowanej osiągniętego w 2012 r. Kara ta została zatem wymierzona w wysokości minimalnej ustawowego zagrożenia. Przy wymiarze kary został uwzględniony stopień społecznej szkodliwości czynu, który nie mógł zostać uznany, biorąc za podstawę stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy, za znikomy, albowiem nieuiszczenie opłaty zastępczej, której obowiązek zapłaty wynikał bezpośrednio z ustawy, naruszało zasadę praworządności i było sprzeczne z interesem społecznym. Pod uwagę wzięte zostały okoliczności łagodzące (pierwsze naruszenie przepisów ustawy przez Przedsiębiorcę, fakt że opłata została uiszczona w pierwszym możliwym terminie), które miały wpływ na nałożenie kary pieniężnej w jej minimalnej wysokości. Również na wysokość kary, stosownie do art. 316 § 1 k.p.c. wpływ miała również sytuacja finansowa powódki. Za zastosowaniem minimalnej wysokości kary pieniężnej przemawia także wykazanie przez powódkę straty netto w kwocie 235.799,98 zł w roku 2012, która jednakże wobec przychodów z prowadzonej przez Przedsiębiorcę całej działalności gospodarczej, a także wysokość przychodu z działalności koncesjonowanej, kształtujących się na poziomie dodatnim, wysokość kary pieniężnej nie pogorszy ani sytuacji finansowej Przedsiębiorcy, ani też płynności finansowej.

Powyższe okoliczności wskazują jednoznacznie, iż podstawa wymiaru kary, nie może zostać uznana za wysoką w zestawieniu z regulacjami ustawowymi. Brak jest w związku z tym podstaw do uwzględnienia zarzutu powódki, i nałożenia kary pieniężnej w wysokości 1.000 zł.

Biorąc powyższe względy pod uwagę Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, oddalił wniesione odwołanie na podstawie art. 479⁵³ § 1 k.p.c.

SSO Bogdan Gierzyński